

**URZĄD MIEJSKI WROCŁAWIA
BIURO ROZWOJU WROCŁAWIA**

PROGNOZA
ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania
przestrzennego dla części działki o numerze 3 AM 23
obręb Świniary we Wrocławiu

Prognoza: **dr Grzegorz Synowiec**

Wrocław, 2014

SPIS TREŚCI:

I. PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA PROGNOZY	3
II. MATERIAŁY WYJŚCIOWE, METODA PRZYJĘTA W OPRACOWANIU	3
III. POWIĄZANIA PROJEKTU PLANU Z INNYMI DOKUMENTAMI	5
IV. OCENA STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA	6
1. Charakterystyka środowiska przyrodniczego.....	6
2. Stan środowiska i zagrożenia	10
3. Uwarunkowania ekofizjograficzne	16
V. ANALIZA USTALEŃ MIEJSCOWEGO PLANU	17
1. Ustalenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego	17
2. Analiza i ocena wpływu rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych w środowisku.....	18
3. Wpływ ustaleń planu na elementy środowiska we wzajemnym powiązaniu.....	18
4. Ocena wpływu na obszary Natura 2000 i tereny chronione.....	19
VI. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	19
VII. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO	23
VIII. PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ OGRANICZAJĄCYCH NEGATYWNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO ORAZ ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH	23
IX. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	23
X. METODY ANALIZY REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTU PLANU	24
XI. PROGNOZA ZMIAN ŚRODOWISKA W WYNIKU REALIZACJI USTALEŃ MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	25
1. Przyjęte założenia.....	25
2. Prognoza skutków wpływu ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na środowisko przyrodnicze.....	25
3. Oddziaływanie MPZP poza obszarem opracowania	26
XII. STRESZCZENIE	26

I. PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA PROGNOZY

Projekt planu opracowany został w efekcie podjęcia przez Radę Miejską Wrocławia uchwały Nr LIII/1332/14 z dnia 23 stycznia 2014 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części działki o numerze 3 AM 23 obręb Świniary we Wrocławiu.

Podstawą prawną opracowania prognozy oddziaływania na środowisko ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (MPZP) stanowią:

- ⇒ Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r., poz. 1235);
- ⇒ Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, (Dz. U. z 2013 r., poz. 1232);
- ⇒ Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2012 r. poz.647).

Opracowanie Prognoza oddziaływania na środowisko dla miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego ma na celu dokonanie oceny skutków realizacji ustaleń planu w odniesieniu do poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego, wskazanie potencjalnie uciążliwych lub korzystnych dla środowiska ustaleń urbanistycznych i powinna stanowić integralną część opracowania planu oraz podawać rozwiązanie poprawiające istniejący i planowany sposób zagospodarowania.

II. MATERIAŁY WYJŚCIOWE, METODA PRZYJĘTA W OPRACOWANIU

Przy sporządzaniu Prognozy wykorzystano następujące materiały:

1. Projekt rysunku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części działki o numerze 3 AM 23 obręb Świniary we Wrocławiu w skali 1:1000, Biuro Rozwoju Wrocławia, 2014;
2. Projekt uchwały Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części działki o numerze 3 AM 23 obręb Świniary we Wrocławiu, Biuro Rozwoju Wrocławia, 2014;
3. Opracowanie ekofizjograficzne dla potrzeb miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części działki o numerze 3 AM 23 obręb Świniary we Wrocławiu (część tekstowa i rysunek), Biuro Rozwoju Wrocławia, 2014;
4. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Wrocławia przyjęte uchwałą Nr LIV/3249/06 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 6 lipca 2006 roku wraz ze zmianą przyjętą uchwałą Nr L/1467/10 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 20 maja 2010 roku;

Obowiązek sporządzenia Prognozy, a także jej ogólny zakres, wynika z ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (art. 46 - 53). Zgodnie z nim prognoza powinna:

- określać, analizować i oceniać istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu, stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem, istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu, przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;
- przedstawiać rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru - rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Zakres merytoryczny prognozy jest bardzo szeroki i obejmuje kompleks zagadnień związanych z problematyką ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego i kulturowego, ochroną zdrowia mieszkańców i zasobów naturalnych, kształtowaniem i ochroną walorów krajobrazowych.

W trakcie sporządzania prognozy przeanalizowano rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne i pozostałe ustalenia projektu planu pod kątem ich zgodności z uwarunkowaniami określonymi w opracowaniu ekofizjograficznym oraz pod kątem ochrony walorów środowiska kulturowego. Analizie poddano również ustalenia projektu planu dotyczące warunków zagospodarowania terenu. Podjęto również próbę oceny stanu i funkcjonowania środowiska, jego walorów i zasobów, określonych w opracowaniu ekofizjograficznym.

Oddziaływanie na środowisko przyrodnicze i zabytki zainwestowania przewidzianego projektem planu miejscowego oceniano, posługując się następującymi kryteriami:

- ⇒ charakterem zmian (bardzo korzystne, korzystne, niekorzystne, niepożądane, bez znaczenia),
- ⇒ intensywności przekształceń (nieistotne, nieznaczne, zauważalne, duże, zupełne),
- ⇒ bezpośredniości oddziaływania (bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane),
- ⇒ okresu trwania oddziaływania (długoterminowe, średnioterminowe, krótkoterminowe),
- ⇒ częstotliwości oddziaływania (stałe, okresowe, epizodyczne),
- ⇒ zasięgu oddziaływania (miejscowe, lokalne, ponadlokalne, regionalne, ponadregionalne),

⇒ trwałości przekształceń (nieodwracalne, częściowo odwracalne, odwracalne, możliwe do rewitalizacji).

Załącznikiem do tekstu Prognozy jest mapa w skali planu (1:1000).

III. POWIĄZANIA PROJEKTU PLANU Z INNYMI DOKUMENTAMI

Projekt planu powstał w oparciu o dokumenty strategiczne i planistyczne na szczeblu krajowym:

- Koncepcję Przestrzennego Zagospodarowania Kraju do roku 2025;
- Wstępny Projekt Narodowego Planu Rozwoju 2007 – 2015,
- Narodową Strategię Rozwoju Regionalnego na lata 2007 – 2013,

wojewódzkim:

- Projekt Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego z 2011 z perspektywą do roku 2020;
- Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego do 2020 r.;
- Regionalny Program Operacyjny dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013;
- Program Opieki nad Zabytkami Województwa Dolnośląskiego 2007-2011;
- Program zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska dla województwa dolnośląskiego z 2002 r.;
- Wojewódzki Plan Gospodarki Odpadami Województwa Dolnośląskiego na lata 2008-2011 z uwzględnieniem lat 2012-2015;
- Naprawcze programy ochrony powietrza dla stref na terenie województwa dolnośląskiego, w których zostały przekroczone poziomy dopuszczalne i docelowe substancji w powietrzu, 2010;

i lokalnym:

- Program ochrony środowiska dla miasta Wrocławia na lata 2012-2015, 2012;
- Program ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Wrocławia, 2013;
- Powiatowy program zwiększenia lesistości Miasta Wrocławia, 2006;
- Plan gospodarki odpadami dla miasta Wrocławia, 2010;
- Strategia – Wrocław w perspektywie 2020 plus, 2006;
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Wrocławia, 2010.

IV. OCENA STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA

1. Charakterystyka środowiska przyrodniczego

Położenie geograficzne i administracyjne

Obszar objęty opracowaniem znajduje się w północno - zachodniej części Wrocławia w granicach nadrzecznego zespołu urbanistycznego Dolina Widawy.

Obszar planu obejmuje odcinek doliny Widawy w rejonie Lasu Lesickiego. Obszar planu obejmuje fragment działki nr 3, AM23, obręb Świniary, której granicę od północy stanowi droga gruntowa na granicy lasu, wschodnią zasięg zadrzewień w obrębie działki 3, południową – brzeg koryta rzeki Widawy, a zachodnią przebiega w obrębie terenów leśnych.

Geograficznie obszar opracowania znajduje się w obrębie mezoregionu Pradolina Wrocławska na Nizinie Śląskiej. W strukturze przestrzennej miasta obszar opracowania należy do zespołu urbanistycznego Dolina Widawy (nadrzeczny). Obszar opracowania obejmuje powierzchnię około 2,5 ha.

Budowa geologiczna i rzeźba terenu

Obszar opracowania położony jest na terenach Pradoliny Wrocławskiej, w obrębie terasy zalewowej Widawy. Wysokość terenu waha się między 109 a 111 m npm. Na rzeźbę terenu tego obszaru składają się płaskie powierzchnie terasowa powstałe w wyniku akumulacji rzecznej.

Pod względem geologicznym obszar Pradoliny Wrocławskiej znajduje się w obrębie monokliny przedsudeckiej, którą tworzą skały paleozoiczne. Obszar pradoliny wypełniony jest osadami trzeciorzędowymi i czwartorzędowymi. Przypowierzchniowa warstwa gruntu to utwory akumulacji rzecznej w postaci piasków, pospółek i żwirów pochodzących z holocenu. W profilu geologicznym wyróżniono piaski drobne i średnie do głębokości 1,4 m, żwiry 1,4-2,1 m, piaski średnie 2,1-3,6 m, pospółki 3,6-4,1 m, piaski średnie 3,6-5,5 m. Poziom ustabilizowanego zwierciadła wody gruntowej i nawierconego zwierciadła wody przeważnie taką samą wartość wahającą się od 1,8 m do 4,3 m. Głębokość zalegania wód gruntowych zależy do poziomu wody w rzece.

Uwarunkowania geotechniczne dla zabudowy

Teren planu znajduje się bezpośrednio w dolinie Widawy na terasie zalewowej, dlatego są to grunty, które nie nadają się do zabudowy. Występujące na tym obszarze piaski w stanie luźnym oraz mady są zaliczane do gruntów słabonośnych (ewentualne obiekty należy posadawiać na podścielających je utworach piaszczystych) Miejscami na obszarze objętym planem występują płytkie wody gruntowe do 1 m, dlatego tereny te możemy scharakteryzować jako mało przydatne do celów budowlanych.

Topoklimat

Wrocław znajduje się we „wrocławsko-opolskim obszarze ciepła”, a klimat miasta jest wypadkową położenia geograficznego oraz czynników antropogenicznych, modyfikujących podstawowe parametry pogodowe. Na kształtowanie warunków klimatycznych w obrębie miasta wpływ ma jego położenie na Nizinie Śląskiej, w Pradolinie Odry oraz bliskość masywu Sudetów. Położenie w dolinie rzeki powoduje, że na obszarze miasta występuje specyficzny mezoklimat, charakteryzujący się częstymi warunkami inwersyjnymi, zamgleniami i podwyższonymi wartościami wilgotnościowymi. Wpływ Sudetów objawia się wzmożonym występowaniem silnych wiatrów o charakterze fenowym, występujących po zawietrznej stronie gór (średnio 71 dni w roku z silnym wiatrem). Położenie Wrocławia na Nizinie Śląskiej w południowo-zachodniej części Polski powoduje, że obszar miasta charakteryzuje się jednym z najniższych wartości kontynentalizmu klimatu w kraju (19,2°C). Klimat Wrocławia kształtowany

jest głównie przez wilgotne masy powietrza znad Oceanu Atlantyckiego, przy małym udziale mas powietrza kontynentalnego.

Wrocław należy do obszarów najcieplejszych w Polsce. Średnia roczna temperatura powietrza wynosi 9,0°C, miesiącem najzimniejszym jest styczeń (T średnia = -0,4°C), a najcieplejszym lipiec (T średnia = 18,8°C). Okres wegetacyjny trwa ponad 226 dni. Opady atmosferyczne występują w ciągu 167 dni w roku, zaś średnia suma roczna opadu wynosi 583 mm.

Geograficzne położenie na Nizinie Śląskiej sprawia, że dominującymi kierunkami wiatrów są wiatry z sektora zachodniego. W latach 1981-1993 udział wiatru z kierunku zachodniego wyniósł 12% a z kierunku zachodniego - 11%. Trzecim pod względem częstotliwości kierunkiem wiatru jest południowy-wschód (9%). Znamienny jest również wzrost częstotliwości wiatru z sektora północno-zachodniego w lecie i południowo-zachodniego w zimie. Przeważającym kierunkom wiatru towarzyszą największe prędkości. Średnia roczna prędkość wiatru z kierunków zachodnich przekracza 3 m/s, zaś w chłodnej porze roku (listopad – kwiecień) 4 m/s.

Zagospodarowanie przestrzenne i stopień urbanizacji miasta mają duży wpływ na mezo-klimat miejski, głównie na dystrybucję ciepła, zanieczyszczenie powietrza, opady atmosferyczne a nawet cyrkulację lokalną. Obszary zabudowane wpływają na pojemność i przewodnictwo cieplne, magazynując energię słoneczną, ograniczają infiltracje wód opadowych, modyfikują przepływ powietrza i wymianę ciepła. Emisja zanieczyszczeń pyłowych i gazowych zaburza bilans promieniowania. Wszystko to powoduje, że Wrocław został zaliczony do grupy terenów o bioklimacie terenów zurbanizowanych o cechach obciążających organizm ludzki.

Osobnym zagadnieniem jest występowanie na terenie miasta obszaru miejskiej wyspy ciepła (mwc), czyli wzrostu temperatury na obszarze miejskim, silnie zurbanizowanym w stosunku do terenów peryferyjnych. Największe wartości mwc osiąga podczas bezchmurnych i bezwietrznych letnich warunków pogodowych w okresie nocnym. Średnie natężenie mwc dla centrum miasta wynosi 1,0°C, dla zabudowy wysokiej 0,7°C, dla zabudowy willowej 0,3°C. Natężenie mwc zależy od cyrkulacji i może dochodzić nawet do 9,0°C w sytuacjach ekstremalnych. Obserwuje się także zjawisko jeziora chłodu w godzinach porannych, tuż po wschodzie słońca, lub związanego z adwekcją świeżej masy powietrza. Zjawisko jest wynikiem wolniejszego nagrzewania się powierzchni w obrębie zabudowy ścisłej lub wolniejszą wymianą mas powietrza w trakcie zmiany cyrkulacji.

Obszar planu znajduje się w północno-zachodniej części Wrocławia na terenach w dolinie rz. Widawy. Jest to obszar peryferyjny miasta bez zabudowy mieszkaniowej. Na obszarze opracowania MPZP i w jego otoczeniu panują warunki inwersyjne, dobrze przewietrzane jedynie w obrębie osi doliny. Na terenach przyległych obserwuje się okresowe inwersje temperatury oraz zwiększoną wilgotność powietrza. Obszar opracowania sąsiaduje z terenami otwartymi i terenami leśnymi, co dodatkowo wzmacnia inwersyjność terenu dolinnego.

Warunki klimatyczne z punktu widzenia wpływu na organizm ludzki jest raczej niekorzystny.

Wody powierzchniowe i podziemne, zagrożenie powodziowe

Wody powierzchniowe

Bezpośrednio na obszarze planu nie występują wody powierzchniowe. Przylega on jednak do koryta rzeki Widawy. Widawa jest prawobrzeżnym dopływem rzeki Odry o długości 103,2 km i powierzchni zlewni 1716,1 km². Rzeka bierze swój początek w okolicy Międzybórz na obszarze Wzgórz Trzebnickich. Zgodnie z obowiązującym podziałem Jednolitych Części Wód Powierzchniowych (JCWP) obszar planu znajduje się w jednostce PLRW60001913699, Widawa od Dobrej do Odry, o długości 16,39 km. Jednostka ta posiada status wód naturalnych.

Zagrożenie powodziowe

Obszar planu położony jest w granicach obszaru szczególnego zagrożenia powodzią, zarówno na podstawie materiałów informacyjnych RZGW Wrocław jak i przedstawionych wstępnie przez KZGW w roku 2013 *Map zagrożenia powodziowego*.

Obszar planu leży w całości w zasięgu planowanego w *Studium* przeprowadzenia wód powodziowych w dolinie Widawy i był całkowicie zalany podczas powodzi katastrofalnej w 1997 roku. Zgodnie z planami modernizacji Wrocławskiego Węzła Wodnego i przeprowadzenia części wód powodziowych rzeki Odry doliną Widawy planowana jest przebudowa istniejących wałów przeciwpowodziowych w dolinie Widawy i przystosowanie jej do przepuszczenia wody kontrolnej na poziomie 300 m³/s.

Wody podziemne

Obszar opracowania znajduje się poza zasięgiem głównego zbiornika wód podziemnych (GZWP) nr 320 – Pradolina rzeki Odry. Należy do czwartorzędowego piętra wodonośnego charakteryzującego się występowaniem jednego poziomu wodonośnego odkrytego od powierzchni, ze swobodnym zwierciadłem wody na głębokości 5 m, wykazującym lokalnie charakter naporowy. Miąższość piętra czwartorzędu wynosi od 5 do 26 m. Współczynnik filtracji wynosi średnio 33,5 m/24h, średnia przewodność 332 m²/24h, a wydajność potencjalna studni od 15 do 83 m³/h. Zasoby odnawialne zbiornika oszacowano na 178 m³/24h/km², a zasoby dyspozycyjne na 134 m³/24h/km².

Na obszarze objętym planem z uwagi na położenie w dolinie Widawy wody gruntowe występuje do 1- 1,5 m. Poziom wód gruntowych w znaczącym stopniu pozostaje pod wpływem sieci rzecznej, sieci rowów odwadniających teren miasta oraz licznych budowli piętrzących związanych z wykorzystaniem cieków dla celów komunalnych, żeglugi i energetyki.

Zgodnie z obowiązującym podziałem Jednolitych Części Wód Podziemnych (JCWPd) obszar planu znajduje się w jednostce GW631093 w rejonie Środkowej Odry. Jest to jednostka jednowarstwowa, o średniej grubości od 5 m do 30 m i głębokości zalegania wód podziemnych powyżej 200 m ppt.

Gleby

Większa część terenu to tereny leśne lub zadrzewione oraz tereny łąkowe znajdujące się w dolinie rzeki. Gleby występujące na tym terenie to mady ciężkie glejowe, ale także mady lekkie i średnie, żyzne o prawidłowych stosunkach powietrzno-wodnych. Na obszarze planu w dolinie Widawy występują grunty rolne III klasy bonitacyjnej.

- *mady lekkie i średnie* oraz czarne ziemie o składzie mechanicznym glin lekkich i średnich podścielonych piaskami gliniastymi - są to gleby o prawidłowych stosunkach powietrzno-wodnych, zaliczane do III klasy użytków zielonych. Występować na nich mogą średnie i dobre użytki zielone o charakterze trwałym. W dolinie rz. Widawy są to tereny łąk i pastwisk
- *mady lekkie i bardzo lekkie* o składzie mechanicznym piasków gliniastych lekkich i słabogliniastych na piaskach. Są to gleby małożyźne, skłonne do przesuszeń, mało przydatne dla rolnictwa.

Szata roślinna, świat zwierzęcy

Obszar opracowania to tereny częściowo przekształcone antropogenicznie, na których lokalnie w obrębie terenów łąkowych i leśnych oraz przykorytowych Widawy potencjalnie mogły zachować się siedliska chronionych gatunków zwierząt i roślin. Na obszarze opracowania różnorodność gatunkowa roślin potencjalnie związana jest z terenami podmokłymi, zalewanymi w trakcie wezbrań wiosennych i letnich w obszarze międzywala. Przeważają tereny zieleni wysokiej, leśnej, a stosunkowo małą powierzchnie zajmuje zieleń niska związana z te-

renami łąkowymi. Zieleń niska to zbiorowiska łąkowe, ale także nieużytki. Zieleń wysoka to lasy. Obszar planu został objęty inwentaryzacją przyrodniczą w ramach realizacji „Raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko pn.: „Budowa obiektów/urządzeń ochrony przeciwpowodziowej m. Wrocławia w ramach działań związanych z modernizacją Wrocławskiego Węzła Wodnego dla kanału przelotowego Odra-Widawa oraz wałów przeciwpowodziowych zlokalizowanych w dolinie rz. Widawy wraz z mostami”, realizowanego jako część projektu Modernizacji Wrocławskiego Węzła Wodnego (maj 2011). Na obszarze planu w ramach inwentaryzacji stwierdzono występowanie kompleksu leśnego na prawym brzegu Widawy, obejmującego dobrze zachowany płat łągu dębowo-wiązowo-jesionowego (91F0) z niewielkimi płatami łągów jesionowych i wierzbowych (91E0). Na obszarze planu występuje siedlisko potencjalnego występowania chronionego gatunku: *Epipactis helleborine* – kruszczyk szerokolistny oraz *Galanthus nivalis* – śnieżyczka przebiśnieg. W odniesieniu do występowania nietoperzy obszar planu stanowi: potencjalne miejsce rozrodu nocka Bechsteina (gatunek z Zał. II DS) oraz nocka Natterera, nocka wąsatka/nocka Brandta, nocka rudego, karlika malutkiego, karlika drobnego, karlika większego, borowca wielkiego, gacka brunatnego (gatunki z Zał. IV DS); potencjalne stanowiska godowe karlika malutkiego, karlika drobnego, karlika większego, borowca wielkiego (gatunki z Zał. IV DS); potencjalne schronienie nocka dużego, nocka Bechsteina i mopka (gatunki z Zał. II DS) oraz nocka Natterera, nocka rudego, karlika większego, gacka brunatnego (gatunki z Zał. IV DS), potencjalne zimowisko borowca wielkiego (gatunki z Zał. IV DS) oraz potencjalne żerowisko nocka dużego, nocka Bechsteina i mopka (gatunki z Zał. II DS) oraz nocka Natterera, nocka wąsatka/nocka Brandta, nocka rudego, mrocza późnego, karlika malutkiego, karlika drobnego, karlika większego, borowca wielkiego, gacka brunatnego (gatunki z Zał. IV DS). W skład kompleksu leśnego wchodzi dęby, które stanowią potencjalne siedlisko rozrodcze (w tym baza pokarmowo-łągowa) pachnicy dębowej *Osmoderma eremita* (gatunek z załącznika II i IV DS). Siedlisko kozioroga dębosza *Cerambyx cerdo* (gatunku z załącznika II DS). W obrębie liniowych zadrzewień tarnin znajdować się może siedlisko chronionego gatunku: barczatki kataks *Eriogaster catax* (gatunek z załącznika II i IV DS). W obrębie doliny Widawy w rejonie obszaru planu znajdują się gatunki ptaków: muchołówka białoszyja *Ficedula albicollis* (gatunek objęty całkowitą ochroną gatunkową w Polsce, wymieniony w Załączniku I Dyrektywy Ptasiej, Załączniku II Konwencji Berneńskiej oraz w Załączniku II Konwencji Bońskiej) oraz dzięcioł czarny *Dryocopus martius* (gatunek objęty całkowitą ochroną gatunkową w Polsce, wymieniony w Załączniku I Dyrektywy Ptasiej oraz w Załączniku II Konwencji Berneńskiej). Ponadto pobliskie wody Widawy oraz tereny nadrzeczne są siedliskiem: wydry *Lutra lutra* i bobra *Castor fiber*, gatunków objętych pełną ochroną gatunkową: ryjówka aksamitna *Sorex araneus*, ryjówka malutka *Sorex minutus*, rzęsorek rzeczek *Neomys fodiens*, jeż *Erinaceus sp.*, gronostaj *Mustela erminea*, łasica *Mustela nivalis* oraz ochroną częściową: karczownik ziemnowodny *Arvicola amphibius*, kret *Talpa europaea*.

Obszary i obiekty chronione

Teren doliny Widawy należy do podstawowego systemu powiązań przyrodniczych miasta do tzw. terenów wielkoobszarowych, które wraz z łącznikami ekologicznymi pozwalają na migracje zwierząt na terenie miasta. Jest to obszar o znaczeniu regionalnym. Obszar doliny Widawy jest miejscem siedliskowym i migracyjnym dla wielu gatunków roślin i zwierząt.

Obszar objęty planem znajduje się w zasięgu specjalnego obszaru ochrony Natura 2000 - „Dolina Widawy”. Obszar rozciąga się wzdłuż rzeki Widawy aż do jej ujścia i dalej wzdłuż doliny Odry (km 261-269), wzdłuż Lasu Rędzińskiego (w granicach administracyjnych Wrocławia). Obejmuje głównie obszary zalewowe w obrębie wałów, ale w niektórych miejscach wykracza poza wały (do 1,5 km od doliny Odry). Pokrycie terenu stanowią przede wszystkim nadbrzeżne zbiorowiska roślinne, w tym lasy łąkowe - częściowo przesuszone i zgrądowiałe na obszarze poza wałami przeciwpowodziowymi. W obrębie wałów rzeka ma stosunkowo natu-

ralny charakter. Typy siedlisk przyrodniczych z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG pokrywają około 60% powierzchni obszaru. Najistotniejszą wartością są dobrze zachowane lasy łęgowe dębowo-wiązowo-jesionowe (247 ha), zajmujące około 30% powierzchni obszaru; duży udział w pokryciu obszaru mają też grądy (208 ha) i ekstensywnie użytkowane łąki (około 120 ha). Niewielkie płaty zajmują łągi wierzbowo-topolowe w różnych stadiach sukcesji, starorzecza, ziołorośla nadrzeczne, łąki selernicowe (*Cnidion dubii*) i trzęślicowe (*Molinion caeruleae*). Na terenie obszaru występuje 16 gatunków z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Z gatunków z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG najważniejsze jest występowanie motyla - barczatki kataks *Eriogaster catax*, a także piskorza *Misgurnus fossilis* i nocka łydkowłosego *Myotis dasycneme*. W przypadku barczatki kataks jest to silna populacja i jedno z kilku znanych w Polsce stanowisk tego gatunku. Na uwagę zasługują też bardzo liczne populacje przeplatki maturalny i kozioroga dębosza oraz zachowane w bezpośredniej bliskości Wrocławia stanowiska kumaka nizinnego i traszki grzebieniastej. Dolina Widawy ma jednocześnie duże znaczenie jako część korytarza ekologicznego Odry; pozwala ominąć barierę jaką stanowi miasto Wrocław. Na obszarze planu w ramach obszaru Natura 2000 stwierdzono występowanie kompleksu leśnego na prawym brzegu Widawy, obejmującego dobrze zachowany płat łągu dębowo-wiązowo-jesionowego (91F0) z niewielkimi płatami łągów jesionowych i wierzbowych (91E0).

2. Stan środowiska i zagrożenia

Powietrze atmosferyczne

Dopuszczalne wartości stężeń substancji zanieczyszczających w powietrzu, określone w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 3 marca 2008 r. (Dz.U.08.47.281) przedstawiono w tabeli poniżej (tab. 1).

Tab. 1. Wartości dopuszczalnych stężeń substancji zanieczyszczających w powietrzu, określone ze względu na ochronę zdrowia ludzi i roślin.

Nazwa substancji	Okres uśredniania wyników pomiarów	Poziom dopuszczalny substancji w powietrzu [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	Margines tolerancji [%]				
			----- [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]				
			2010	2011	2012	2013	2014
Benzen	rok kalendarzowy	5 ^{c)}	-	-	-	-	-
Dwutlenek azotu	jedna godzina	200 ^{c)}	-	-	-	-	-
	rok kalendarzowy	40 ^{c)}	-	-	-	-	-
Tlenki azotu ^{d)}	rok kalendarzowy	30 ^{e)}	-	-	-	-	-
Dwutlenek siarki	jedna godzina	350 ^{c)}	-	-	-	-	-
	24 godziny	125 ^{c)}	-	-	-	-	-
	rok kalendarzowy i pora zimowa (okres od 01 X do 31 III)	20 ^{e)}	-	-	-	-	-
Ołów ^{f)}	rok kalendarzowy	0,5 ^{c)}	-	-	-	-	-
Pył zawieszony PM 2,5 ^{g)}	rok kalendarzowy	25 ^{c),j)}	4	3	2	1	1
		20 ^{c),k)}	-	-	-	-	-

W roku 2012 klasyfikacja stref pod kątem ochrony zdrowia dla Aglomeracji Wrocławskiej przedstawiała się następująco:

Tab. 3. Wyniki klasyfikacji stref pod kątem ochrony zdrowia dla strefy Aglomeracja Wroclawska w wojewodztwie dolnoślaskim w roku 2012.

Nazwa strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy											
	SO ₂	NO ₂	PM ₁₀	kadm	arsen	nikiel	BaP	PB	C ₆ H ₆	CO	O ₃	PM _{2,5}
Aglomeracja Wroclawska	A	C	C	A	A	A	C	A	A	A	A	C

Również w wyniku oceny przeprowadzonej dla 2008 i 2012 roku dla ozonu, strefie dolnośląskiej pod kątem ochrony roślin przypisano klasę C, co oznacza, że na terenie strefy został przekroczony poziom docelowy i poziom celu długoterminowego dla rozpatrywanej substancji. Wszystkie strefy oceniane pod kątem dwutlenku siarki i tlenków azotu z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych dla ochrony roślin zaliczono do klasy A. Na terenie Wrocławia nie prowadzono badań pod kątem oceny ze względu na ochronę roślin.

Z uwagi na położenie obszaru planu poza obszarami zurbanizowanymi standardy jakości środowiska na tym terenie są dotrzymane i nie występują przekroczenia dopuszczalnych substancji. Jakość powietrza atmosferycznego może ulec pogorszeniu po zakończeniu realizacji projektowanej trasy komunikacyjnej – Trasa Obornicka. Emisja komunikacyjna powinna być jednak równoważona przez dobre przewietrzanie obszaru planu i obecność zadrzewień neutralizujących część zanieczyszczeń.

Klimat akustyczny

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 października 2012 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku określa standardy akustyczne w środowisku dla terenów o różnych funkcjach.

Tab. 4. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku wyrażone wskaźnikami L_{DWN} i L_N , które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem.

Rodzaj terenu	Dopuszczalny długookresowy średni poziom dźwięku A w dB			
	Drogi lub linie kolejowe		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
	L_{DWN}	L_N	L_{DWN}	L_N
	przedział czasu odniesienia równy wszystkim			
	dobom w roku	porom nocy	dobom w roku	porom nocy
Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży Tereny domów opieki społecznej Tereny szpitali w miastach	64	59	50	40
Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego	68	59	55	45

Tereny mieszkaniowo – usługowe Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe				
Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkań- ców	70	65	55	45

Klimat akustyczny Wrocławia jest zróżnicowany w zależności od lokalizacji terenów wrażliwych na hałas w stosunku do głównych źródeł hałasu. Przyczyną coraz większego hałasu na obszarach zurbanizowanych jest wzrost natężenia ruchu samochodowego oraz stan nawierzchni jezdni i torowisk. Problem uciążliwości hałasu występuje praktycznie na całym obszarze Wrocławia, a w szczególności w centralnych częściach miasta o dużym natężeniu ruchu i zwartej zabudowie, zlokalizowanej blisko jezdni, na terenach osiedli o zabudowie jednorodzinnej i wielorodzinnej, zlokalizowanych w pobliżu ulic o dużym natężeniu ruchu. Pomiarów wykonanych w różnych latach wykazy, że głównymi źródłami uciążliwego hałasu jest ruch komunikacji samochodowej i tramwajowej. Hałas generowany jest szczególnie przez: pojazdy ciężarowe, duże natężenie ruchu, hamowanie i ruszanie pojazdów na światłach, ruch tramwajów, dużą prędkość pojazdów w porze nocnej. Na poziom hałasu w środowisku wpływ mają także brukowane nawierzchnie jezdni i jakość torowisk.

Danych na temat poziomów hałasu długookresowego w środowisku dostarcza opracowanie „*Mapa Akustyczna Wrocławia*” z 2013 roku wykonana przez przedsiębiorstwo Lemitor Sp. z o.o. Mapa przedstawia rozkład emisji hałasu z podziałem na poszczególne źródła: hałas drogowy, kolejowy, lotniczy i przemysłowy. Hałas wyrażony jest wskaźnikami długookresowymi L_{DWN} (przedział czasu odniesienia równy wszystkim dobom w roku) oraz L_N (przedział czasu odniesienia równy wszystkim porom nocy). Na obszarze planu nie ma obiektów chronionych przed hałasem. W obszar planu dociera jednak hałas kolejowy z linii kolejowej Wrocław – Poznań. Poziom hałasu w ciągu doby (wskaźnik L_{DWN}) kształtuje się na poziomie 55-60 dB. W porze nocnej hałas osiąga wartości 50-55 dB. Wskazuje to, że nie są przekroczone dopuszczalne wartości hałasu dla terenów rekreacyjno-wypoczynkowych zgodnie z obowiązującymi przepisami. Jakość klimatu akustycznego ulegnie pogorszeniu po zakończeniu realizacji projektowanej trasy komunikacyjnej – Trasy Obornickiej. Ponadto na zachód od obszaru planu, w odległości około 1 km znajduje się wyrobisko kruszywa, które również może być źródłem hałasu.

Jakość wód podziemnych i powierzchniowych

Do najistotniejszych presji, jakim poddawane jest środowisko wodne, należy pobór wód oraz wprowadzanie do wód zanieczyszczeń. Systematycznie wzrasta ilość ścieków oczyszczanych w procesach z podwyższonym usuwaniem biogenów. Obok budowy nowych czy modernizacji istniejących oczyszczalni ścieków równolegle prowadzona jest rozbudowa sieci kanalizacyjnych.

Stan czystości rzeki Widawy w ostatnich latach kształtował się głównie pod wpływem substancji biogenych: azotu azotanowego, fosforanów i fosforu ogólnego. Wartość stężenia tych związków pozostaje na poziomie III klasy czystości wód. W ciągu ostatnich kilkunastu lat wskaźnik określający stan sanitarny rzeki Widawy nie uległ zmianie i charakteryzuje Widawę jako rzekę o wodach niezadowolającej jakości. Za złą jakość wody w rzece Widawa odpowiada głównie nieuregulowana gospodarka ściekowo-wodna w jej dolinie oraz spływy powierzchniowe z pól uprawnych. Według Ramowej Dyrektywy Wodnej stan wody w JCWP Widawa od Dobrej do Odry jest zły ale nie ma zagrożenia w osiągnięciu celów środowiskowych.

Monitoring jednolitych części wód podziemnych na obszarze województwa dolnośląskiego prowadzi laboratorium WIOŚ we Wrocławiu oraz Państwowy Instytut Geologiczny w Warszawie. Badania wykonywane są w ramach monitoringu diagnostycznego i operacyjnego. Ocena stanu chemicznego została opracowana w odniesieniu do kryteriów określonych w Roz-

porządzeniu Ministra Środowiska z dnia 23 lipca 2008 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu wód podziemnych (Dz.U.2008.143.896). Większość punktów pomiarowych ujmuje płytkie poziomy wodonośne występujące przeważnie w obrębie czwartorzędowego piętra wodonośnego.

Tab. 5. Jakość wód podziemnych w wybranych punktach pomiarowych województwa dolnośląskiego w 2012 r. (monitoring diagnostyczny WIOŚ).

Nazwa otworu	JCWPd		typ wody	azotany	Klasa monitoringu jakości zwykłych wód podziemnychP	Wskaźniki w klasie III	Wskaźniki w klasie IV
	114	Stratygrafia					
Kąty Wrocławskie	114	Trzeciorzęd (Tr)	HCO ₃ -Ca-Mg	<0,5	II	Fe	-
Święta Katarzyna	114	Trzeciorzęd (Tr)	SO ₄ -HCO ₃ -Cl-Ca-Na	<0,5	III	Cl, Ca, HCO ₃ , Fe	SO ₄
Wrocław Leśnica	114	Trzeciorzęd (Tr)	HCO ₃ -SO ₄ -Cl-Ca-Na-Mg	<0,5	III	temp. wody, NH ₄ , Ca, HCO ₃ , Fe	SO ₄

Ze względu na bardzo urozmaiconą budowę geologiczną oraz zróżnicowanie litologiczne poszczególnych kompleksów stratygraficznych, wody podziemne Dolnego Śląska znajdujące się w różnych ośrodkach charakteryzują się zmienną jakością oraz są w różnych stopniach wykorzystywane. Ocena jakości zwykłych wód podziemnych w układzie pięter wodonośnych w 2010 r. wykazała zdecydowaną przewagę wód charakteryzujących się dobrym stanem chemicznym we wszystkich poziomach wodonośnych. W wodach podziemnych pochodzących z utworów kredy nie stwierdzono stanu słabego. W punkcie pomiarowym we Wrocławiu wody oceniono jako dobre i zadowalające (II i III klasa).

Badania jakości głównego zbiornika wód podziemnych prowadzone były w roku 2008 na podstawie „Projektu sieci regionalnej monitoringu wód podziemnych na terenie województwa dolnośląskiego”. Punkty zostały wyznaczone na obszarze głównych zbiorników wód podziemnych i wszystkich użytkowych poziomów wodonośnych. W tych punktach WIOŚ Wrocław pobierał próby od 2004 roku. Ocenę jakości wód podziemnych dostarczają pomiary z punktów zlokalizowanych w Świętej Katarzynie oraz na wrocławskim osiedlu Leśnica (tab. 5). Wyniki pomiarów z poprzednich lat przedstawia tab. 6.

Tab. 6. Jakość wód podziemnych w wybranych punktach pomiarowych województwa dolnośląskiego w latach 2004-2007.

Nr punktu	Nazwa otworu	Stratygrafia	Rok	Klasa czystości	Klasa II	Klasa III	Klasa IV	Klasa V	Przekroczenia dopuszczalnych wartości
644	Wrocław-Oporów	Czartorzęd (Q)	2004	IV	K, Ca, MN		NH ₄		
			2005	IV		NO ₃ , NO ₂ , K, Ca, Mn	NH ₄		
643	Iwiny (obszar GZWP 320)	Trzeciorzęd (Tr)	2004	V		Ca		NO ₃ , NO ₂ , K	
			2005	V		HCO ₃ , Ca		NO ₃ , K	
			2006	V				K, NO ₃ , TOC	
20	Wrocław-Leśnica	Trzeciorzęd (Tr)	2004	III		Temperatura, HCO ₃ , Mg	SO ₄ , Ca		SO ₄ , Fe, Mn, NPL, bakt. Coli

646	Wrocław	Trzeciorzęd (Tr)	2007	V			Ca, HCO ₃ , SO ₄ , TOC	K,NO ₃	
-----	---------	---------------------	------	---	--	--	---	-------------------	--

Zagrożenia wód podziemnych wynikają z ich kontaktu z powierzchnią ziemi, wodami glebowymi, wodami powierzchniowymi oraz opadami atmosferycznymi. W miejscach, gdzie brak jest izolacji poziomu wodonośnego lub izolacja jest niepełna następuje szybka wymiana wody, a tym samym przemieszczanie się zanieczyszczeń. Ma to szczególnie znaczenie w dolinach rzek, gdzie występuje czwartorzędowy odkryty poziom wodonośny i jednocześnie skupione są miasta. Mniej narażone na zanieczyszczenia są poziomy zalegające głębiej lub tam, gdzie w stropowej części występuje warstwa izolacyjna. Efektem takiej budowy geologicznej jest trudniejsza wymiana wody i długotrwała odnawialność zasobów. Woda w czasie migracji ulega procesom samooczyszczania. Ma to miejsce na obszarach występowania trzeciorzędowego piętra wodonośnego, które jest częściowo izolowane, a zwierciadło wody występuje stosunkowo płytko.

Stan sanitarny środowiska glebowego i szaty roślinnej

W 2003 r. wykonano badania stopnia zanieczyszczenia gleb na terenie miasta - wzdłuż ciągów komunikacyjnych, w 20 punktach pomiarowych, których wyniki podana w tabeli poniżej.

Tab. 7. Wyniki badań gleb na terenach komunikacyjnych we Wrocławiu w roku 2003.

Odczyn w 1n KCl	Próchnica [%]	Metale mg/kg s.m.					
		Zn	Pb	Cd	Benzyna	Olej mineral- ny	Benzo(a)- piren
5,6 – 7,6	1,28–6,65	36,3-225	16,8-112	0,135- 0,713	<2	<2-14,7	0,03-0,88

Z powyższych badań wynika, że:

- dla cynku stwierdzono średnie zanieczyszczenie (III stopień),
- dla ołowiu stwierdzono średnie zanieczyszczenie (III stopień),
- dla oleju mineralnego, benzyny oraz benzo(a)pirenu stwierdzone stężenia nie były wyższe od wartości przyjętych w rozporządzeniu Ministra Środowiska, z dnia 9 września 2002 r., w sprawie standardów jakości ziemi dla grupy C (tereny komunikacyjne).

Z powyższych informacji wynika, że w bezpośrednim sąsiedztwie dróg samochodowych, o dużym natężeniu ruchu, należy spodziewać się skażenia gleb ołowiem i cynkiem, natomiast tereny rolne, oddalone od tras samochodowych w odległości co najmniej 50 m, można uznać za nieskażone. Oznacza to, że zieleń przyuliczna jest poddana silnej presji ze strony terenów przemysłowych i komunikacyjnych.

Naturalne zbiorowiska roślinne na obszarze planu związane są z ekosystemem doliny Widawy. Jest to roślinność terenów podmokłych, łąk i pastwisk oraz zadrzewienia dolinne. Emisja niska z indywidualnych systemów grzewczych generuje zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego, a odprowadzanie wód opadowych czy nieuregulowana gospodarka ściekowa powodują lokalnie skażenia gleb, w związku z tym tereny zieleni narażone są na degradację. Szczególnie wrażliwe jest pod tym względem środowisko wodne i tereny podmokłe, dla których proces samooczyszczania i powrotu do pierwotnego stanu jest powolny i długi. Skażenie gleb ma również negatywny wpływ na właściwości środowiska i stan bioróżnorodności, a także stanowi zagrożenie dla upraw roślin. Stan gleb na terenach leśnych i łąkowych nie by jak

dotychczas badany. Można jednak przypuszczać że jest on przeciętny ze względu na wylewy rzeki Widawy i dostarczania zanieczyszczeń znajdujących się w wodzie.

3. Uwarunkowania ekofizjograficzne

Obszar opracowania to tereny nadrzeczne, głównie lasu, ale także łąki. W celu utrzymania poprawnego stanu środowiska przyrodniczego oraz utrzymania walorów przyrodniczych i krajobrazowych, zagospodarowanie terenu może być realizowane pod następującymi warunkami:

1. nie zaleca się wprowadzania działalności i obiektów uciążliwych dla środowiska i zdrowia ludzi;
2. kształtowanie układu funkcjonalno – przestrzennego powinno uwzględniać zachowanie lokalnego systemu powiązań przyrodniczych i jego zewnętrznych połączeń;
3. walory krajobrazowe tego zespołu stanowią o jego wartości i powinno się je zachować oraz eksponować w planie zagospodarowania;
4. zaleca się ochronę wód powierzchniowych i podziemnych;
5. w zakresie gospodarki ściekowej obowiązuje zorganizowany sposób odprowadzania ścieków i pełnoprofilowe ich oczyszczanie;
6. zaleca się wykreowanie terenów rekreacyjnych w powiązaniu z terenami nadrzeczными (ciągi pieszo-rowerowe);
7. zaleca się przystosowanie doliny do przeprowadzenia wód powodziowych w ramach Wrocławskiego Węzła Wodnego.
8. w planowanym zagospodarowaniu rekreacyjnym i modernizacjach w kontekście ochrony przeciwpowodziowej należy zwrócić uwagę na występowania cennych przyrodniczo siedlisk roślinnych i zwierzęcych i w miarę możliwości nie doprowadzać do ich zniszczenia.

V. ANALIZA USTALEŃ MIEJSCOWEGO PLANU

1. Ustalenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

Ustalenia planu znajdują się w 4 rozdziałach zawierających *przepisy ogólne* (rozdz. 1), *ustalenia dla całego obszaru objętego planem* (rozdz. 2), *ustalenia dla terenów* (rozdz. 3) oraz *przepisy końcowe* (rozdz. 4).

W *rozdziale 1* zawarto **przepisy ogólne**, w których znajdują się informacje dotyczące określeń stosowanych w uchwale planu, oznaczeń graficznych stosowanych na rysunku planu oraz kategoriach przeznaczenia terenu. Na rysunku planu stosuje się oznaczenia graficzne, które są obowiązującymi ustaleniami planu. Określają one granice obszaru objętego planem tożsame z granicami strefy ochrony konserwatorskiej zabytków archeologicznych oraz granicami terenu rozmieszczenia inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym, linie rozgraniczające i symbole terenów oraz korytarze usytuowania ciągu pieszo-rowerowego. Na obszarze objętym planem wyznacza się następujące przeznaczenia terenów: lasy, zieleń leśno-parkowa, wody powierzchniowe, drogi wewnętrzne, ciągi piesze, ciągi rowerowe i ciągi pieszo-rowerowe. Na terenie dopuszcza się zieleń i urządzenia budowlane towarzyszące kategoriom przeznaczenia dopuszczonym na tym terenie.

W *rozdziale 2* w ramach **ustaleń dla całego obszaru planu** na powierzchniach niezabudowanych i nieutwardzonych obowiązuje zieleń lub teren biologicznie czynny. Ustala się strefę ochrony konserwatorskiej zabytków archeologicznych na całym obszarze objętym planem. W strefie tej wymagane jest przeprowadzenie badań archeologicznych zgodnie z przepisami odrębnymi. Obszar planu znajduje się w granicach projektowanego Specjalnego Obszaru Ochrony Siedlisk Natura 2000 - Dolina Widawy, mającego znaczenie dla Wspólnoty, który należy do terenów chronionych, zgodnie z przepisami dotyczącymi ochrony przyrody. Na obszarze planu zakazuje się nośników reklamowych. Ponadto wyznacza się granice terenu rozmieszczenia inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym tożsame z granicami obszaru objętego planem. W zakresie systemów infrastruktury technicznej dopuszcza się sieci uzbrojenia, a przewody wodociągowe i kanalizacyjne, gazociągi, sieci ciepłownicze, linie kablowe sieci telekomunikacyjnej i elektroenergetycznej, oraz inne podobne przewody dopuszcza się wyłącznie jako podziemne.

W *rozdziale 3* znajdują się **ustalenia dla terenów**. Wyznacza się jeden **teren lasu** o symbolu **ZL**, dla którego ustala się przeznaczenia: lasy, zieleń leśno-parkowa, wody powierzchniowe, drogi wewnętrzne, ciągi piesze, ciągi rowerowe i ciągi pieszo-rowerowe. Przeznaczenia - ciągi piesze, ciągi rowerowe i ciągi pieszo-rowerowe dopuszcza się wyłącznie w korytarzu usytuowania ciągu pieszo-rowerowego oraz jako drogi i ścieżki leśne o nawierzchni przepuszczalnej dla wody, o przebiegu umożliwiającym prowadzenie gospodarki leśnej. Wymiar pionowy budowli nieprzekrytej dachem nie może być większy niż 2 m. Do terenu obowiązuje ogólny dostęp.

W *rozdziale 4* znajdują się **przepisy końcowe** w ramach, których powierza się wykonanie uchwały planu Prezydentowi Wrocławia. Jednocześnie traci moc uchwała Nr XII/255/03 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 18 września 2003 roku w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru w rejonie zespołu urbanistycznego Rędzin i północnej części Osobowickich Pól Irygacyjnych (Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego z 2004 r. Nr 8, poz. 194 z późn. zm.¹⁾) na obszarze objętym planem.

¹⁾ Zmiany wymienionej uchwały zostały ogłoszone w: Dz. Urz. Woj. Doln. z 2007 r. Nr 148, poz. 1909, z 2010r. Nr 37, poz. 508 i 509 oraz z 2011r. Nr 34, poz. 425.

2. Analiza i ocena wpływu rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych w środowisku

Ustalenia planu nie dokonują zmian funkcjonalnych i przestrzennych w istniejącym zagospodarowaniu. Zgodnie z ustaleniami *Studium* obszar planu znajduje się w nadrzecznym zespole urbanistycznym Dolina Widawy. Obszar planu obejmuje tereny niezabudowane, zagospodarowane jako tereny leśne, zadrzewione lub łąkowe. Planowane zagospodarowania przewiduje utrzymanie istniejącego lasu i zadrzewień i przeznaczenie tego obszaru na tereny leśne z dopuszczeniem zieleni leśno-parkowej, wód powierzchniowych oraz ciągu pieszo-rowerowego. Jako teren położony w dolinie Widawy służy on do przeprowadzenia wód powodziowych przetrzucanych z doliny Odry zgodnie z koncepcją ochrony przeciwpowodziowej miasta Wrocławia w obrębie Wrocławskiego Węzła Wodnego, co zostało zabezpieczone w ustaleniach planu.

Zachowanie terenów leśnych jest działaniem korzystnym z punktu widzenia ochrony przyrody, gdyż jest to obszar znajdujący się granicach siedliskowego obszaru Natura 2000 oraz miejsce występowania cennych przyrodniczo lasów łąkowych. Ponadto zgodnie z decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach wydaną na potrzeby projektu modernizacji Wrocławskiego Węzła Wodnego w granicach działki 3, AM-23, obręb Świniary, nakazuje się wykonanie odtworzenie kompensacyjne lasu łąkowego o powierzchni 1,5 ha. Kompensacja powinna się odbywać poprzez zalesienie terenu przy uwzględnieniu właściwych dla typu siedliska przyrodniczego gatunków drzew. Ustalenia planu stwarzają warunki do wykonania tego typu kompensacji na tym obszarze. W ramach przeznaczeń na terenie ZL dopuszcza się także ciąg pieszo-rowerowy zlokalizowany w południowej części obszaru planu, wzdłuż rzeki Widawy. Wymienione przeznaczenie dopuszcza się wyłącznie w korytarzu usytuowania ciągu pieszo-rowerowego oraz jako drogi i ścieżki leśne o nawierzchni przepuszczalnej dla wody, o przebiegu umożliwiającym prowadzenie gospodarki leśnej. Lokalizacja ciągu pieszo-rowerowego przeprowadzona zgodnie z wymienionymi zaleceniami nie powinna wpływać na siedlisko lasu łąkowego.

3. Wpływ ustaleń planu na elementy środowiska we wzajemnym powiązaniu

• *Wpływ na gleby, powierzchnię ziemi, świat roślinny i zwierzęcy*

Obszar objęty planem to tereny leśne oraz łąkowe. W ich obrębie zachowały się cenne siedliska roślinne i zwierzęce, związane z siedliskami leśnymi oraz przykorytowymi okresowo zalewanym w okresie wezbrań. Pod względem bonitacyjnym gleb są klasyfikowane w klasie III i są to prawdopodobnie gleby madowe lub miejscami glejowe. Z uwagi na położenie i przewagę siedlisk leśnych nie są one wykorzystywane w rolnictwie.

Planowane zagospodarowanie przewiduje pewną ingerencję w powierzchnie ziemi i gleby. Dotyczyć ona będzie dopuszczenia budowy nowego ciągu pieszo – rowerowego. Realizacja powyższej infrastruktury w niektórych miejscach może być w kolizji z terenami cennych przyrodniczo siedlisk. Jednak odpowiednio wykonana może ograniczyć wpływ na siedliska leśne.

Pod względem przyrodniczym obszary te znajdują się w korytarzu ekologicznym doliny Widawy i obejmują cenne przyrodniczo siedliska leśne. Planowane zagospodarowanie nie będzie znacząco negatywnie oddziaływać na siedliska przyrodnicze roślin i zwierząt.

• *Wpływ na wody powierzchniowe i podziemne*

Planowane zagospodarowanie nie będzie mieć wpływu na warunki występowania wód powierzchniowych i podziemnych. Funkcja leśna tych terenów będzie korzystnie wpływać na retencje wód opadowych i ograniczenie potencjalnych zanieczyszczeń dla wód gruntowych. W przypadku realizacji ciągu pieszo-rowerowy z wykorzystaniem istniejących dróg polnych i le-

śnych oraz z zachowaniem nawierzchni przepuszczalnej nie będzie to powodować dodatkowego wpływu na środowisko wód powierzchniowych i podziemnych.

- ***Wpływ na powietrze atmosferyczne***

Jakość powietrza atmosferycznego na obszarze planu uzależniona jest od jakości powietrza na terenie Wrocławia. Zanieczyszczenia pochodzą głównie z sektora komunalnego i komunikacji. Obszar planu położony jest poza strefami emisji z obszarów zabudowanych jak i terenów komunikacyjnych, dlatego stan powietrza atmosferycznego jest dobry a ustalenia planu nie wprowadzają obiektów, które mogłyby wpływać na zmianę tej sytuacji.

- ***Wpływ na klimat akustyczny***

Hałas komunikacyjny na obszarze objętym planem pochodzi od linii kolejowej. W dokumencie strategicznym, jakim jest Studium planowane jest także w pobliżu granic planu trasa komunikacyjna. Ustalenia planu nie wprowadzają obiektów mogących generować hałas. W zasięgu hałasu komunikacyjnego nie będą znajdować się obiekty chronione przed hałasem zgodnie z przepisami odrębnymi.

- ***Wpływ na klimat lokalny***

W dolinie rzecznej zostanie zachowany istniejący kompleks leśny oraz możliwe są kolejne nasadzenia. Obszar objęty planem znajduje się poza zasięgiem miejskiej wyspy ciepła. Tereny dolinne charakteryzują się warunkami inwersyjnymi, dobrą wilgotnością powietrza, umiarkowanymi wartościami temperatury oraz dobrym przewietrzaniem. Klimat lokalny tego obszaru w wyniku realizacji ustaleń planu nie ulegnie zmianie.

- ***Wpływ na krajobraz i ludzi***

Projekt planu zachowuje istniejące tereny leśne w dolinie rzeki. Dopuszcza się także budowę nowego ciągu pieszo – rowerowego. Planowane zagospodarowanie nie będzie miało wpływu na krajobraz i ludzi.

4. Ocena wpływu na obszary Natura 2000 i tereny chronione

Na obszarze planu znajduje się fragment obszaru Natura 2000 – „Dolina Widawy”. Na podstawie inwentaryzacji przyrodniczej wykonanej na potrzeby ustalenia granic obszarów Natura 2000, stwierdzono na tym obszarze występowanie siedliska lasu łęgowego. Istniejące i planowane zagospodarowanie nie będą miały negatywnego wpływu na warunki występowania siedlisk na obszarze Natura 2000 oraz jego integralność. Podczas realizacji ciągu pieszo – rowerowego należy zwracać uwagę na istniejące siedliska i prowadzić tak prace aby unikać ich niszczenia.

VI. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Dla planu miejscowego istotne z punktu widzenia ochrony środowiska są priorytety wynikające z dokumentów ustanowionych na szczeblu rządowym, samorządowym, porozumień międzynarodowych oraz dokumentów i dyrektyw Unii Europejskiej.

Do najważniejszych dokumentów zaliczyć należy:

- Koncepcję Przestrzennego Zagospodarowania Kraju do roku 2025,
- Wstępny Projekt Narodowego Planu Rozwoju 2007 – 2015,

- Narodową Strategię Rozwoju Regionalnego na lata 2007 – 2013,
- Dyrektywy Unii Europejskiej:
 - 98/83/UE z dnia 3 listopada 1998 r. w sprawie jakości wód przeznaczonych do spożycia przez ludzi,
 - Dyrektywy Ramowej UE dotyczącej wody, przyjętej w 1997 r.,
 - Dyrektywy 98/15/EC z 27 lutego 1998 r. dot. wprowadzania zanieczyszczeń do wód,
 - Dyrektywy Ramowej w sprawie ogólnych zasad gospodarowania odpadami 75/442/EWG z 15 lipca 1975 r., Dyrektywy 9/31 WE w sprawie odpadów niebezpiecznych,
 - Dyrektywy 43/92 EEC z 21 maja 1992 r. (z późn. zm.) w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory oraz Dyrektywy 79/409/EWG z 2 kwietnia 1979 r. o ochronie ptaków, będąca podstawą tworzenia Europejskiej Sieci Ekologicznej NATURA 2000,

Umowy międzynarodowe:

- porozumienia między Min. OŚZNiL RP a Państwowym Komitetem Republiki Białoruś ds. Ekologii o współpracy w dziedzinie ochrony środowiska z 1992 r.,
- porozumienia między Min. OŚZNiL a Min. Leśnictwa Republiki Białoruś z 1995 r. dot. m.in. rozwoju ochrony cennych ekosystemów, gospodarki wodnej WZŚ i kłęk żywnościowych,
- porozumienia między Min. OŚZNiL RP a Departamentem OŚ Republiki Litewskiej z 24.01.1992 r. o współpracy w dziedzinie ochrony środowiska,
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków NATURA 2000 (Dz. U. Nr 229, poz.2313 z 21.X.2004 r.).

Dokumentami rangi międzynarodowej o charakterze przestrzennym, stanowiącym podstawę do formułowania celów ochrony środowiska w programach krajowych są konwencje międzynarodowe, przyjęte przez stronę polską, m. n.:

- Konwencja Genewska w sprawie transgranicznego zanieczyszczenia powietrza na dalekie odległości z 1979 r. wraz z II protokołem siarkowym z 1994 r. (Oslo),
- Konwencja Berneńska o ochronie dzikiej fauny i flory europejskiej oraz ich siedlisk naturalnych z 1979 r.,
- Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Kioto, 1997 r. wraz Protokołem.,
- Konwencja Ramsarska o obszarach wodno – błotnych z 1971 r. ze zmianami w Paryżu (1982 r.) i Regina (1987 r.),
- Konwencja ONZ o ochronie różnorodności biologicznej z Rio de Janeiro, 1992 r.,
- Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Rio de Janeiro, 1992 r.,
- Protokół Montrealski w sprawie substancji zubażających warstwę ozonową z 1987 r. wraz z poprawkami londyńskimi (1990 r.), wiedeńskimi (1992 r.).

Ponadto ustalenia planu uwzględniają zapisy dokumentów strategicznych o randze krajowej. Są to między innymi:

- II Polityka ekologiczna państwa, która nawiązuje do priorytetowych kierunków działań określonych w VI Programie działań Unii Europejskiej w dziedzinie środowiska. Dokument ten wskazuje narzędzia ochrony środowiska, a także problemy związane ze współpracą międzynarodową ze szczególnym uwzględnieniem UE. Swoje cele i zakres działań wyznacza w trzech horyzontach czasowych: do roku 2002, do roku 2010 i do roku 2025.
- Polityka ekologiczna państwa na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016 przedstawia cele w zakresie rozwiązań systemowych, wśród których wyróżnia włączenie aspek-

tów ekologicznych do polityk sektorowych, a przede wszystkim do energetyki, przemysłu, transportu, gospodarki komunalnej i budownictwa, rolnictwa, leśnictwa i turystyki, aktywizację rynku na rzecz ochrony środowiska, zarządzanie środowiskiem, udział społeczeństwa w działaniach na rzecz ochrony środowisk, rozwój badań i postęp techniczny oraz ponoszenie odpowiedzialności za szkody w środowisku. Dokument ten dostrzega ważną rolę w ekologizacji planowania przestrzennego i użytkowania terenu oraz w edukacji ekologicznej i dostępie do informacji.

- Krajowa strategia ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z Programem działań mówi o zachowaniu całej rodzimej przyrody, bez względu na jej formę użytkowania oraz stopień jej przekształcenia lub zniszczenia.
- Krajowy Program Zwiększania Lesistości, który jest instrumentem polityki leśnej w zakresie kształtowania przestrzeni przyrodniczej kraju, zawiera ogólne wytyczne sporządzania regionalnych planów przestrzennego zagospodarowania w dziedzinie zwiększania lesistości.
- Krajowy Plan Gospodarki Odpadami określa zakres działania niezbędny do zaplanowania zintegrowanej gospodarki odpadami w kraju, w sposób zapewniający ochronę środowiska z uwzględnieniem obecnych i przyszłych możliwości technicznych, organizacyjnych.
- Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych jest programem inwestycji rozbudowy systemów oczyszczalni ścieków w sektorze komunalnym. Program pozwoli na wyeliminowanie nieoczyszczonych ścieków (pochodzących ze źródeł miejskich i aglomeracji) z wód powierzchniowych. Dokument dotyczy także poprawy jakości wód powierzchniowych, będących potencjalnym źródłem poboru ujęć komunalnych. Zamierzeniem Programu jest również pobudzenie inicjatyw lokalnych (nowe miejsca pracy) oraz pełne dostosowanie do wymogów Unii Europejskiej w zakresie wyposażenia w system oczyszczalni ścieków i kanalizacji.

Ustanowione na poziomach międzynarodowym i krajowym cele polityki ekologicznej znalazły swoje odzwierciedlenie w opracowanych na poziomie regionalnym dokumentach strategicznych, takich jak: „Program zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska województwa dolnośląskiego” czy „Wojewódzki plan gospodarki odpadami województwa dolnośląskiego”. Długoterminowy cel *Programu zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska województwa dolnośląskiego* sformułowano jako „*Harmonijny, zrównoważony rozwój województwa, w którym wymagania ochrony środowiska nie tylko mają istotny wpływ na przyszły charakter regionu, ale również wspierają jego rozwój gospodarczy*”. Generalne cele strategiczne do roku 2015 w zakresie ochrony środowiska:

- poprawa jakości powietrza atmosferycznego (dalsze ograniczanie emisji z zakładów przemysłowych, zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza ze źródeł niskiej emisji i ze źródeł komunikacyjnych);
- zmniejszenie uciążliwości hałasu (komunikacyjnego i przemysłowego);
- przywrócenie wysokiej jakości wód powierzchniowych i podziemnych i ich ochrona (uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej, zmniejszenie zużycia wody, ograniczenie zanieczyszczenia spowodowanego niekontrolowanymi spływami powierzchniowymi, podniesienie bezpieczeństwa przeciwpowodziowego, zwiększenie małej retencji, ochrona zasób wód podziemnych);
- ograniczenie negatywnego oddziaływania odpadów na środowisko (uporządkowanie gospodarki odpadami przemysłowymi i komunalnymi);
- podniesienie jakości gleb;
- ochrona zasobów złóż poprzez ich racjonalne wykorzystanie;
- ochrona i wzrost różnorodności biologicznej (określenie zasobów, objęcie ochroną obszarów o wysokich walorach przyrodniczych, powiększenie zasobów leśnych i

- zapewnienie ich kompleksowej ochrony, podniesienie różnorodności biologicznej i krajobrazowej, rozwój terenów zieleni w miastach i na terenach wiejskich);
- ograniczenie wystąpień nadzwyczajnych zagrożeń środowiska (poprawa bezpieczeństwa ekologicznego związanego z działalnością produkcyjną przedsiębiorców, zapewnienie bezpieczeństwa przewozu drogowego i kolejowego materiałów niebezpiecznych);
- podniesienie świadomości ekologicznej w społeczeństwie;
- otwarta i dwustronna komunikacja pomiędzy wszystkimi stronami zaangażowanymi w ochronę środowiska;
- uzyskanie pełnej informacji o stanie środowiska.

Z sześciu Programów Operacyjnych – jeden ma istotne znaczenie dla niniejszego planu. Jest to Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko. Głównym celem Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko jest podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej Polski i jej regionów poprzez rozwój infrastruktury technicznej przy równoczesnej ochronie i poprawie stanu środowiska, zdrowia społeczeństwa, zachowaniu tożsamości kulturowej i rozwijaniu spójności terytorialnej. Cele szczegółowe PO Infrastruktura i Środowisko istotne dla województwa dolnośląskiego to:

- budowa infrastruktury zapewniającej, że rozwój gospodarczy Polski będzie dokonywał się przy równoczesnym zachowaniu i poprawie stanu środowiska naturalnego,
- zwiększenie dostępności głównych ośrodków gospodarczych w Polsce poprzez powiązanie ich siecią autostrad i dróg ekspresowych oraz alternatywnych wobec transportu drogowego środków transportu,
- zapewnienie długookresowego bezpieczeństwa energetycznego Polski poprzez dywersyfikację dostaw, zmniejszenie energochłonności gospodarki i rozwój odnawialnych źródeł energii.

Plany miejscowe nie odnoszą się bezpośrednio do ochrony środowiska, jednak pośrednio realizują idee zrównoważonego rozwoju wskazując przeznaczenia dla poszczególnych terenów z uwzględnieniem aspektów środowiskowych i walorów przyrodniczych obszarów. Analizowany plan miejscowy nie ingeruje w obszary objęte ochroną na terenie gminy i nie zmienia przeznaczeń terenów na tyle aby wywołać znacząco negatywne oddziaływanie na środowisko.

Plany miejscowe realizują zapisy zawarte w art. 71-73 ustawy Prawo ochrony środowiska w odniesieniu do sposobów zagospodarowania terenów oraz form ochrony przyrody, w tym również obszarów Natura 2000 ustanowionych na podstawie prawa Wspólnotowego. Ponadto z *Prawa ochrony środowiska* i z *ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* wynika wprowadzenie w planach miejscowych standardów akustycznych dla poszczególnych typów zabudowy chronionej przed hałasem, natomiast z *Prawa budowlanego* wskazanie udziału powierzchni biologicznie czynnych dla poszczególnych przeznaczeń terenów. W kontekście tych przepisów w tekście planu uwzględnia się aspekty środowiskowe w zakresie ogólnych zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego. Ponadto aspekty środowiskowe uwzględniane są w ramach zapisów dotyczących infrastruktury technicznej, systemów komunikacji i wreszcie przeznaczeń poszczególnych terenów. Plany miejscowe są także zgodne z kierunkami zagospodarowania przestrzennego zawartymi w *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Wrocławia* oraz pozostałymi dokumentami strategicznymi w obrębie gminy, powiatu, województwa i kraju.

VII. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Zgodnie z przepisami zawartymi w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, z rozdziału 3, działu VI dotyczącego postępowanie w sprawie transgranicznego oddziaływania pochodzącego z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w przypadku projektów polityk, strategii, planów i programów opracowywany dokument nie będzie miał oddziaływania transgranicznego.

VIII. PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ OGRANICZAJĄCYCH NEGATYWNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO ORAZ ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH

Ustalenia analizowanego planu miejscowego są wynikiem kompromisu pomiędzy wymogami ochrony środowiska i życia człowieka, a koniecznością rozwoju urbanistycznego i społecznego miasta. Zaprezentowane rozwiązania są zgodne z ustawodawstwem odrębnym, dokumentami planistycznymi obowiązującymi na terenie gminy (*Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania Wrocławia*) i wykorzystują instrumenty planistyczne służące do zrównoważonego rozwoju terenów zurbanizowanych. Ustalenia planu nie ingerują w sposób znaczący w tereny o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych i zawierają wiele rozwiązań korzystnych dla środowiska na obszarach zurbanizowanych, dlatego prognoza nie prezentuje rozwiązań alternatywnych do proponowanych w ustaleniach planu uznając, że zaproponowane ustalenia są najkorzystniejsze dla środowiska w kontekście istniejących uwarunkowań i kierunków rozwoju gminy. Zachowanie terenów leśnych jest działaniem korzystnym z punktu widzenia ochrony przyrody na terenie miasta. Umożliwia także realizację kompensacji przyrodniczych w związku z modernizacją Wrocławskiego Węzła Wodnego.

IX. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

W *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Wrocławia*, który jest dokumentem strategicznym na poziomie gminy umożliwiającym prowadzenie skutecznej polityki przestrzennej w przypadku braku planu miejscowego, obszar objęty planem znajduje się w zespole urbanistycznym nadrzecznym Dolina Widawy. Zgodnie z zapisami *Studium zagospodarowanie terenów nadrzecznych* ma zmierzać do zabezpieczenia miasta przed powodzią, zwiększenia atrakcyjności rzek i ich nabrzeży dla turystyki, w tym szczególnie dla turystyki wodnej, rewitalizacji nabrzeży oraz urządzeń hydrotechnicznych i żeglugowych, zachowania, wyeksponowania i wzbogacenia walorów przyrodniczych i krajobrazowych zespołów urbanistycznych oraz rozwój zagospodarowania rekreacyjnego terenów nadrzecznych.

Cele te realizują ustalenia planu. Tereny nadrzeczne stanowią obszary przestrzeni publicznej, ważnej dla bezpieczeństwa mieszkańców miasta, których przeznaczenie nie powinno podlegać zmianom bez względu, jaki dokument planistyczny obowiązuje. Plan miejscowy jako akt prawa miejscowego zabezpiecza realizacją wyżej wymienionych funkcji i daje podstawy do prowadzenia inwestycji dotyczących bezpieczeństwa powodziowego czy rozwoju żeglugi lub funkcji rekreacyjno – wypoczynkowej. Brak planu miejscowego skutkowałby możliwymi opóźnieniami w tych inwestycjach. Z punktu widzenia środowiska przyrodniczego ustalenia planu zachowują istniejące tereny leśne, co jest działaniem korzystnym dla środowiska.

X. METODY ANALIZY REALIZACJI POSTANOWIENŃ PROJEKTU PLANU

Przewidywane metody analizy realizacji postanowień projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego pod kątem wpływu na środowisko mogą się odnosić do:

1. oddziaływania projektowanego zagospodarowania terenu,
2. przestrzegania ustaleń dotyczących przeznaczenia terenu, ukształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu, ustaleń dotyczących wyposażenia w infrastrukturę techniczną, ochrony i kształtowania środowiska i ładu przestrzennego, ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków.

Ad 1) W zakresie oddziaływania projektowanego zagospodarowania terenu na środowisko:

- w odniesieniu do przedsięwzięć, dla których wydano decyzję o uwarunkowaniach środowiskowych, obowiązywać będzie monitoring środowiska w zakresie i metodach określonych w wydanej decyzji,
- w odniesieniu do pozostałych terenów może to być monitoring państwowy środowiska, prowadzony przez odpowiednie organy administracji państwowej, powołane do badania stanu środowiska,
- w przypadku skarg mieszkańców na uciążliwości prowadzonej działalności w oparciu o uchwalony plan, analizę realizacji mpzp i badanie skażenia środowiska powinien przeprowadzić odpowiedni organ administracji samorządowej.

Ad. 2) W zakresie realizacji przestrzegania ustaleń mpzp powinny być okresowe przeglądy za-inwestowania obszaru i realizacji mpzp, wykonywane przez administrację samorządową na potrzeby oceny prowadzonej polityki przestrzennej. Częstotliwość okresowych przeglądów powinna być zgodna z przepisami szczególnymi (ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym).

Zgodnie z art. 32 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym: „*W celu oceny aktualności studium i planów miejscowych wójt, burmistrz albo prezydent miasta dokonuje analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy, ocenia postępy w opracowywaniu planów miejscowych i opracowuje wieloletnie programy ich sporządzania w nawiązaniu do ustaleń studium, z uwzględnieniem (...) wniosków w sprawie sporządzenia lub zmiany planu miejscowego. Wójt, burmistrz albo prezydent miasta przekazuje radzie gminy wyniki analiz, o których mowa w ust. 1, po uzyskaniu opinii gminnej (...) komisji urbanistyczno-architektonicznej, co najmniej raz w czasie kadencji rady. Rada gminy podejmuje uchwałę w sprawie aktualności studium i planów miejscowych, a w przypadku uznania ich za nieaktualne, w całości lub w części, podejmuje działania, o których mowa w art. 27 ustawy. Przy podejmowaniu uchwały, o której mowa w ust. 2, rada gminy bierze pod uwagę w szczególności zgodność studium albo planu miejscowego z wymogami wynikającymi z przepisów art. 10 ust. 1 i 2, art. 15 oraz art. 16 ust. 1.*” Wskazane przepisy dotyczą m.in. uwzględniania w miejscowych planach zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego.

Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektu:

- rejestrowanie wniosków o sporządzenie miejscowych planów lub ich zmianę, gromadzenie materiałów z nimi związanych,
- ocenę zgodności wydanych decyzji i pozwoleń budowlanych z projektem,
- ocena i aktualizacja form ochrony przyrody i najcenniejszych siedlisk przyrodniczych,
- oceny rozwoju gospodarczego (przedsiębiorczości, przemian struktury agrarnej, rozwoju budownictwa, wzrostu lesistości),
- ocena warunków i jakości klimatu akustycznego wykonywane 1 raz na 4 lata.

- W zakresie monitoringu poszczególnych elementów środowiska odpowiedzialne są jednostki i instytucje związane z gospodarką wodną, zarządy dróg, starostwa powiatowe, urzędy wojewódzkie, a w zakresie ochrony przyrody Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska oraz jednostki wspomagające, zatrudniające ekspertów w dziedzinie ochrony środowiska, np. IMGW, RZGW i inne. Zgodnie z art. 10 Dyrektywy 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. w celu uniknięcia powielania monitoringu raporty o stanie i jakości poszczególnych elementów środowiska powinny być przekazywane do gminy.

W celu oceny wpływu zagospodarowania na środowisko i człowieka można zastosować wskaźniki monitoringu. Poza przyjętymi w przepisach odrębnych wskaźnikami dotyczącymi jakości poszczególnych komponentów środowiska można wykorzystać następujące parametry:

- jakość powietrza - liczba instalacji ogrzewania i podgrzewania wody gospodarczej w oparciu o paliwa ekologiczne (gaz, olej opałowy, energia elektryczna);
- jakość wód, gospodarka wodno-ściekowa - gospodarstwa podłączone do kanalizacji, gospodarstwa podłączone do bezodpływowych zbiorników na nieczystości (szamb);
- gospodarka odpadami - ilość wytwarzanych odpadów komunalnych na 1 mieszkańca;
- ochrona przyrody, bioróżnorodności, krajobrazu - obszar gminy objęty ochroną przyrody lub krajobrazu;
- klimat akustyczny - uciążliwość akustyczna dróg (na podstawie pomiarów zarządców).

XI. PROGNOZA ZMIAN ŚRODOWISKA W WYNIKU REALIZACJI USTALEŃ MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

1. Przyjęte założenia

Przy sporządzaniu niniejszej prognozy jako podstawowe przyjęto założenie, że autorzy projektu MPZP uwzględnili wszystkie aspekty ochrony środowiska. Zapisy ustaleń projektu planu przygotowane zostały tak, by w możliwie maksymalnym stopniu ograniczyć negatywne oddziaływanie przyszłych aktywności na stan środowiska naturalnego i zdrowie mieszkańców. Szczegółowe lokalizacje nowych inwestycji muszą być ustalane z uwzględnieniem przepisów szczególnych, dotyczących m.in. ochrony środowiska, co stanowi dodatkowe zabezpieczenie przed potencjalną degradacją środowiska.

W celu otrzymania metodologicznej przejrzystości prognozy oddziaływania ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na środowisko przyrodnicze dokonano klasyfikacji poszczególnych terenów pod kątem potencjalnych zagrożeń stanu środowiska, mogących wystąpić w wyniku realizacji planu. Określono również przewidywany zasięg oddziaływania, jego rodzaj oraz trwałość i odwracalność. Ponadto scharakteryzowano wpływ ustaleń MPZP oraz rodzaj oddziaływania na tereny przyległe do obszaru opracowania.

Wydzielono jedną grupę, w ramach powyższej klasyfikacji, które przedstawiono na załączonej mapie w skali 1:1000 oraz opisano w niniejszym tekście.

A Tereny lasu ZL.

2. Prognoza skutków wpływu ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na środowisko przyrodnicze

Przyjęte i przedstawione powyżej założenia niniejszej prognozy opracowano w odniesieniu do wydzielonej grupy, oznaczonej na mapie „Prognozy ...” literą A. Przewiduje się na-

stępujące oddziaływanie ustaleń MPZP na środowisko przyrodnicze, krajobraz i zdrowie mieszkańców:

A Tereny istniejących lasów pozwolą zachować przebieg korytarza ekologicznego o znaczeniu regionalnym w dolinie Widawy. Utworzenie nowego ciągu pieszo – rowerowego przyczyni się do udostępnienia doliny Widawy w tej części miasta. W zagospodarowaniu terenów doliny zwraca się uwagę na konieczność dostosowania do przeprowadzenia wód powodziowych. Na terenie doliny Widawy okresowo mogą występować inwersje temperatury i zamglenia. Ustalenia planu w sposób prawidłowy kształtują walory krajobrazowe terenów dolinnych oraz zachowują cenne przyrodniczo siedliska na obszarze Natura 2000 „Dolina Widawy”.

Oddziaływanie planu na środowisko i krajobraz można ocenić w następujący sposób: pod względem charakteru – jako korzystne, pod względem intensywności przekształceń – jako nieznaczne, pod względem bezpośredniości oddziaływania – jako pośrednie, pod względem okresu trwania oddziaływania – jako stałe, pod względem częstotliwości oddziaływania – jako długoterminowe, pod względem zasięgu przestrzennego – jako lokalne, pod względem trwałości oddziaływania – jako odwracalne.

3. Oddziaływanie MPZP poza obszarem opracowania

Obszar objęty planem znajduje się w dolinie Widawy, w pewnym oddaleniu od terenów zurbanizowanych, natomiast w obrębie i pobliżu terenów cennych przyrodniczo (korytarz ekologiczny, obszar Natura 2000, tereny leśne, obszar pól irygacyjnych). Realizacja ustaleń planu będzie miała niewielki wpływ na jakość środowiska poza obszarem MPZP. Zachowanie terenów leśnych z dopuszczeniem ciągu pieszo-rowerowego nie będzie stanowiła obciążenia dla środowiska i nie pogorszy warunków siedliskowych na chronionych terenach cennych przyrodniczo.

XII. STRESZCZENIE

Prognoza oddziaływania na środowisko obejmuje zagadnienia związane z problematyką ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego i kulturowego, ochroną zdrowia mieszkańców, ochroną zasobów naturalnych, a także kształtowaniem i ochroną walorów krajobrazowych. Analizuje stan funkcjonowania środowiska i jego poszczególnych elementów oraz określa potencjalne zmiany w przypadku braku realizacji ustaleń planu, zarówno w obszarze opracowania, jak i w obszarach objętych przewidywanym oddziaływaniem. Ponadto zawiera informacje o przewidywanych przyrodniczych skutkach gospodarowania przestrzenią związanych z ustaleniami planu miejscowego.

Ustalenia planu nie dokonują zmian funkcjonalnych i przestrzennych w istniejącym zagospodarowaniu. Zgodnie z ustaleniami *Studium* obszar planu znajduje się w nadrzecznym zespole urbanistycznym Dolina Widawy. Obszar planu obejmuje tereny niezabudowane, zagospodarowane jako tereny leśne, zadrzewione lub łąkowe. Planowane zagospodarowania przewiduje utrzymanie istniejącego lasu i zadrzewień i przeznaczenie tego obszaru na tereny leśne z dopuszczeniem zieleni leśno-parkowej, wód powierzchniowych oraz ciągu pieszo-rowerowego. Jako teren położony w dolinie Widawy służy on do przeprowadzenia wód powodziowych przetrzucanych z doliny Odry zgodnie z koncepcją ochrony przeciwpowodziowej miasta Wrocławia w obrębie Wrocławskiego Węzła Wodnego, co zostało zabezpieczone w ustaleniach planu.

Zachowanie terenów leśnych jest działaniem korzystnym z punktu widzenia ochrony przyrody, gdyż jest to obszar znajdujący się granicach siedliskowego obszaru Natura 2000 oraz miejsce występowania cennych przyrodniczo lasów łąkowych. Ponadto zgodnie z decyzją o

środowiskowych uwarunkowaniach wydaną na potrzeby projektu modernizacji Wrocławskiego Węzła Wodnego w granicach działki 3, AM-23, obręb Świniary, nakazuje się wykonanie odtworzenie kompensacyjne lasu łęgowego o powierzchni 1,5 ha. Kompensacja powinna się odbywać poprzez zalesienie terenu przy uwzględnieniu właściwych dla typu siedliska przyrodniczego gatunków drzew. Ustalenia planu stwarzają warunki do wykonania tego typu kompensacji na tym obszarze. W ramach przeznaczeń na terenie ZL dopuszcza się także ciąg pieszo-rowerowy zlokalizowany w południowej części obszaru planu, wzdłuż rzeki Widawy. Wymienione przeznaczenie dopuszcza się wyłącznie w korytarzu usytuowania ciągu pieszo-rowerowego oraz jako drogi i ścieżki leśne o nawierzchni przepuszczalnej dla wody, o przebiegu umożliwiającym prowadzenie gospodarki leśnej. Lokalizacja ciągu pieszo-rowerowego przeprowadzona zgodnie z wymienionymi zaleceniami nie powinna wpływać na siedlisko lasu łęgowego.

Zgodnie z metodyką prognozy na obszarze objętym planem wyznaczono jedną grupę terenów ze względu na wpływ na środowisko przyrodnicze. Do grupy tej zaliczono tereny leśne, które będą mieć korzystny wpływ na środowisko i pozwolą zachować przebieg korytarza ekologicznego o znaczeniu regionalnym w dolinie Widawy.

Na obszarze planu znajduje się fragment obszaru Natura 2000 – „Dolina Widawy”. Na podstawie inwentaryzacji przyrodniczej, stwierdzono na tym obszarze występowanie siedliska lasu łęgowego. Istniejące i planowane zagospodarowanie nie będą miały negatywnego wpływu na warunki występowania siedlisk na obszarze Natura 2000 oraz jego integralność. Podczas realizacji ciągu pieszo – rowerowego należy zwracać uwagę na istniejące siedliska i prowadzić tak prace aby unikać ich niszczenia.